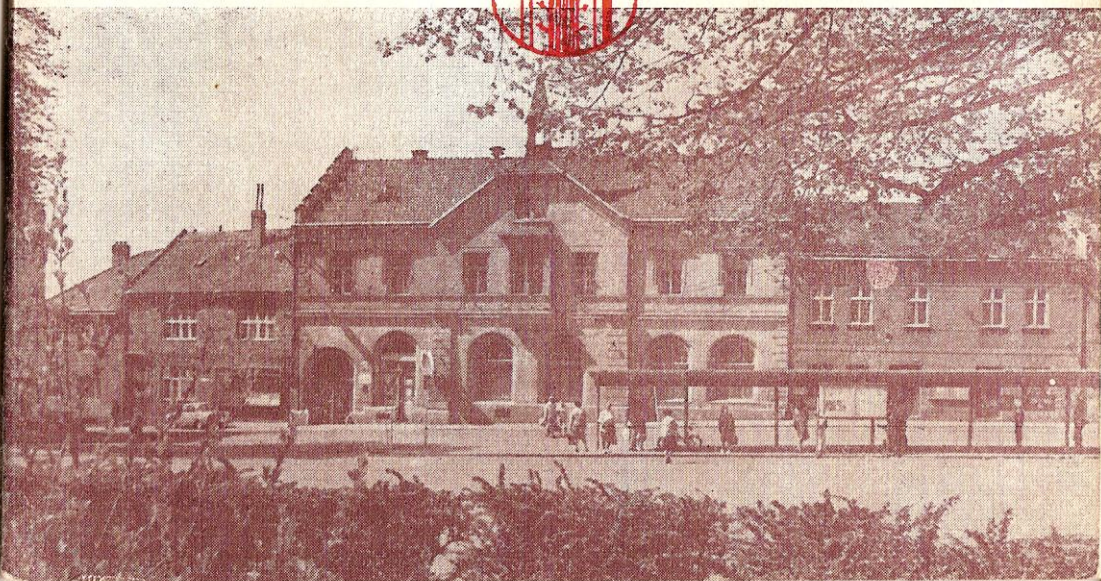

1894

1984

90. výročí
založení SPO ve Fryštáku

Z historie města

Z dostupných pramenů se dovídáme pravděpodobnou dobu založení města a první zmínky o osídlení kraje mezi Hostýnskými a Vizovickými vrchy. Již od počátku třetího tisíciletí před naším letopočtem přicházeli na Fryštácko první chovatelé dobytka a zemědělci. Svědčí o tom ojedinělé nálezy předmětů z mladší a pozdní doby kamenné. Další vývoj potvrzují i archeologické prameny z doby bronzové a z období raného feudalismu. Výhodná poloha napomáhala rozvoji malé osady na horním toku Janušovice v důležité středisko obchodu a řemesel.

První písemná zmínka o Fryštáčku z roku 1356 pochází z pera veřejného notáře Mikuláše Luce, klerika olomoucké die-

céze, absolventa pařížské univerzity a žáka proslulého kazatele a profesora Matěje z Janova. Fryšták se stává v průběhu XIII. a počátkem XIV. století podhradím hradu Lukova, který byl vybudován jako součást sítě opěrných pohraničních hradů českých králů. Podle listiny z roku 1389 Fryšták disponoval vlastními jatkami a lázněmi, ve dvou branách se vybíralo mýto a prosperovala tu řada řemesel. Později získalo město právo mílové, várečné, právo budovat vlastní opevnění a právo hrdelní.

Za husitských bouří pronikli moravští husité na Fryštácko, avšak na základě přátelského přístupu obyvatelstva nebyly městu způsobeny větší škody. Za panování českého krále Jiřího z Poděbrad byl v roce 1469 Fryšták a hrad Lukov dobyt uherským králem Matyášem Korvínem. Z průběhu XV. století je zřejmé zpomalení a zastavení vývoje města. Začátkem XVI. století se město vzpamatovalo z válečných útrap a zaznamenalo velký rozkvět. K němu přispělo třeba i to, že Jan a Přemek Nekešové z Landeku vyšli vstříc požadavkům zástupců města Fryštáku (v letech 1558, 1565, 1567) a zmírnilí některé feudální povinnosti. Darovali jim část svých lesů a pustou ves Markovsko se všemi pozemky, které náležely k ní. Tento slibný vývoj byl zastaven pohnutou dobou třicetileté války. V roce 1623 bylo město vypáleno a už tehdy se část obyvatelstva přidala ke vzbouřeným Valachům, kteří svým odbojem podporovali později postup švédských a dánských vojsk hájící zájmy českých a moravských stavů. Za pomoci Valachů byl dobyt hrad Lukov, který v průběhu třicetileté války ztratil svůj vojenský význam. Samotný Fryšták utrpěl takové škody, že nemají v jeho historii obdoby. Za velkého úsilí svých obyvatel se město poměrně brzy vzpamatovalo z válečných ztrát. V roce 1724 přešlo panství Lukovské do rukou rakouských hrabat ze Seileru, kteří tento majetek vlastnili do roku 1945. V tomto období působily ve městě cechy tkalcovský, bednářský, ševcovský, mlynářský, řeznický, krejčířský, zednický a smíšený. Také fryštácké trhy měly velký význam pro město a okolí.

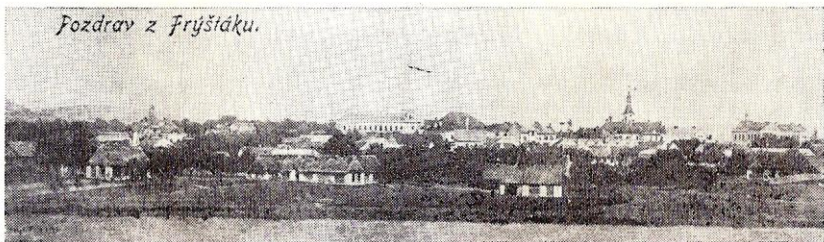
Dobré pověsti se obzvláště těšili tkalci, kteří své zboží vyváželi až do Vídně. Tento základní druh obživy přetrval až do konce XIX. století.

Prusko-rakouská válka roku 1866 nezpůsobila městu škody. Stalo se to zásluhou MUDr. Vilibalda Absolona (otce proslulého badatele prof. dr. Karla Absolona), který zachránil život těžce zraněnému pruskému důstojníkovi. Tento z vděčnosti město ochránil.

Koncem XIX. století se ve Fryštáku začíná projevovat kapitalistická velkovýroba. V roce 1888 založil podnikatel Valentin Jadrníček továrnu na nábytek a výrobky z ohýbaného dřeva. Dále jsou ve městě provozovny nábytkářského charakteru podnikatelů Františka Grmely, Jana Nedoluhy a Františka Javoříka. Podnikatel Mikl vyrábí zboží z betonu. Ve městě je několik vodních mlýnů. Po vzniku Československé republiky vznikají další závody. V roce 1929 založil továrnu na kancelářský nábytek podnikatel Pekárek, je založena cihelna a Papežíkova sodovkárna.

První světová válka zasadila městu velké rány. Obyvatelstvo trpělo hladem, mnozí fryštačané padli v nesmyslné vál-

Fozdrav z Fryštáku.

ce. Zde vrcholí uvědomění části proletariátu a ve Fryštáku je roku 1921 založena KSČ.

Hospodářská krize třicátých let zasáhla i Fryšták a jeho okolí. Úpadek zaznamenává firma Jaromír Jadrníček, místní zemědělci byli postiženi snížením cen svých výrobků. Mnoho rodin bylo několik let bez příjmů. Po okupaci naší vlasti

nacistickým Německem představoval Fryšták důležité místo v protifašistickém boji. Významným střediskem odboje se stává nyníjší část města Lukoveček, Vítová, Horní Ves a Žabárna (nyní Partyzánská Dolina). Po zrušení KSČ odchází její členové do ilegality, kde vedou neúprosný boj s okupanty. Vedoucími jednotlivých buněk byli soudruzi František Huňa ml., Metoděj Kofler, Vojtěch Bašátek, Vítězslav Bašátek. Soudruh František Huňa byl za svou odbojovou činnost vězněn v nacistických věznicích. Na Fryštácku působila První partyzánská brigáda Jana Žižky v čele s D. B. Murzinem. V domě Františka Foukala, významného představitele protifašistického odboje, bylo umístěno důležité řídicí centrum odbojových skupin. Do boje s fašisty byli zapojeni i příslušníci jiných politických stran a bezpartijní občané města. Boj s okupanty byl krutý, mnoho fryštáckých občanů položilo životy za naši svobodu. Za hrdinný boj proti fašismu byl městu udělen čestný titul „Fryšták — partyzánské město“. Fryšták byl osvobozen sovětskými a československými vojsky dne 6. května 1945. S příchodem svobody začal pro všechny obyvatele nový život, život bez strachu ze zítřka, život plný mírové práce.

Po vítězství pracujícího lidu v roce 1948 začali Fryšťačané budovat nové, socialistické město.

Vývoj požární ochrany

Od nepaměti se snažil člověk zabránit ničivému působení ohně. Již od 14. století si města vypracovala přísná pravidla, jak předcházet požárům a jakým způsobem vzniklý požár hasit. Nejstarší takový řád pochází z poloviny 14. století. Je to statut města Prahy. Tyto městské řády prikazovaly majitelům domů, aby svá stavení udržovali v naprostém pořádku a zjištěné závady ihned odstranili. Kdo by tohoto nařízení nedbal, měl být uvězněn. Městské požární řády z této doby řešily pouze otázku požární prevence, nikoliv způsob hašení požáru. Od 17. století do poloviny 18. století se města řídila Koldinovými městskými právy pražskými. Tato práva však také neřešila povinnosti obyvatelstva při hašení požárů ani způsob jejich likvidace. Tento nedostatek byl odstraněn roku 1751 vydáním „Řádu k hašení ohně pro města zemské, městečka a dědiny markrabství moravského“. Zde je ustanoveno, jakým způsobem vyhlásit požární poplach, kdo je povinen pomáhat při hašení a kdo řídí zásah. Tyto řády zůstávají v platnosti do roku 1873, kdy byly vydány řády o požární policii. Tento řád stanovil, aby byly pro hasičské sbory zakoupeny stříkačky a pomocné nářadí. Některá ustanovení tohoto řádu platila až do roku 1941.

Během první světové války dochází u všech hasičských sborů k omezení činnosti. Po vzniku ČSR v roce 1918 se hasičské hnutí rozvíjelo v lepších podmínkách, avšak města nebyla povinna hradit náklady na ochranu před ohněm. Toto z velké části zajišťovaly samotné hasičské sbory za příspěvku pojišťoven. Zásadní změna nastala roku 1941. Podle nařízení vlády přešel veškerý majetek sborů do majetku obcí. Dále bylo provedeno rozdělení hasičů na hasiče z povolání, dobrovolné, povinné a závodní.

Po druhé světové válce věnovaly požární ochraně pozornost i ústřední orgány státního řízení. V roce 1945 vyšla vyhláš-

Marye Terezye
; Boží Královi Římské
Cesarowna, též w Germánii,
w Běhách, w Czechách, w Dalmácii,
w Chrawátích, a w Slawanech zc.
Králowna, Arcykněžna Rakau-
ská, Kewwoda Burgundská, Brabandská, a Medyolánská,
Mantuánská, Parmenská, a Piacentinská, Markraběnka
Morawská, Kewwoda Lucemburská, Slezská, Estyrská,
Korptánská, Granská, Gerderská, Wirtemberská, Marktra-
běnka Swatě Římské Říše/ w Burgawě, Hořesých w
Dolegších Lužic, Kněžno-Kraběnka Habsburská, w Flan-
dru, Tyrolská, Vřertská, Koberská, Gorecká, a Arthoufská,
Kand-Kraběnka Etská, Markraběnka Oritanská, a Kra-
běnka Goceanská, Namurská, Rossilionská, a Ceritanenská,
Kani w Windysmarku, a Portenowé, w Biscan, w Molině,
Salinská, w Tripols, a Mechlinu, Kněžna z Lotbaringu, a
Welská Kněžna z Toskánu.

Požární řád z dob Marie Terezie

ka ministerstva vnitra „O zajištění požární bezpečnosti v průmyslových a živnostenských podnicích“.

V roce 1946 bylo vydáno vládní nařízení o zřizování požárních sborů ve velkých závodech. V roce 1950 byla péče o požární ochranu přenesena na národní výbory. V této době došlo k rozdělení požárních jednot na hasičské sbory a na Svaz československého hasičstva. V roce 1953 dochází ke změně názvu na Československý svaz požární ochrany, mění se název hasič na požárník. Zákon č. 35 z roku 1953 zdůraznil nutnost chránit národní hospodářství před škodami způsobenými požáry, budovat požární ochranu ve spolupráci s občany. Byly zřízeny orgány státního požárního dozoru. Zákon stanovil také úkoly a poslání ČSPO. Podle tohoto zákona prováděli dobrovolní požárníci agitační a propagační činnost v masové přípravě občanů v boji proti požárům. ČSPO spolupracoval s národními výbory a vedením závodů při zřizování dobrovolných požárních sborů a jejich odborné přípravě.

Současný zákon o požární ochraně č. 18 z roku 1958 dále upřesnil a vytýčil řízení požární ochrany na všech stupních řízení. Jsou v něm zakotveny úkoly národních výborů, ministerstva vnitra, výrobních a nevýrobních podniků, povinnosti občanů při zajišťování požární ochrany v našem státě.

Dobrovolná požární ochrana ve Fryštáku

Na základě rakousko-uherského vyrovnání vznikla v roce 1867 tzv. prosincová ústava, která mimo jiné uzákoňovala i právo spolčovací a shromažďovací. V této době začaly vznikat v našich zemích různé spolky kulturního, tělovýchovného a v neposlední řadě také hasičského charakteru. První organizovaný dobrovolný hasičský sbor byl založen v roce 1864 ve Velvarech. Tohoto příkladu brzy následovala některá velká města, v pozdější době i menší obce.

Nejinak tomu bylo i ve Fryštáku, který ve své historii znamenal několik zhoubných požárů. V roce 1623 bylo město vypáleno vzbouřenými Valachy, v roce 1680 vyhořel Fryšták opět a ohni padl za oběť i městský archiv. Tato okolnost ztěžuje zjišťování různých událostí z této historické doby. Další požáry zasáhly město v letech 1722, 1841, 1895. Požár z roku 1841 byl největší v dějinách města. Vyhořel téměř celý Fryšták, ohni padly za oběť všechny významné budovy včetně kostela.

Hasičský sbor v roce 1896

Vzpomínky na zhoubný požár v roce 1841 a další požáry na počátku devadesátých let minulého století přiměly obecní výbor k založení hasičského sboru, který by byl dostatečnou ochranou proti požárům. Jednání začala v roce 1893.

Byly navrženy stanovy sboru a výnosem moravského místodržitelství ze dne 8. 7. 1893 č. 22.975 schváleny. Nově založený sbor dostal název „Sbor dobrovolných hasičů ve Fryštáku a okolí“. Měl 66 členů, kteří se řídili heslem „Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci“.

Při první řádně valné hromadě, konané dne 1. ledna 1894, byli do vedení sboru zvoleni tito občané:

předseda — Leopold Jehlička, tehdejší starosta obce

náčelník — Ignác Kvapil

podnáčelník — František Chudárek, Rudolf Jadrníček

pokladník — Josef Petráš

jednatel — František Grmela

Finanční základ pro první činnost dobrovolného sboru byl vytvořen z příspěvků zakládajících členů a darů jiných spolků i jednotlivců. Za tímto účelem věnovali: Občanská záložna — 150 zl., Kontribučenská záložna — 50 zl., František ze Seilernu — 100 zl., Leopold Kolíbal — 50 zl., Leopold Jehlička — 10 zl., Zemský výbor moravský — 200 zl., banka Slávia — 20 zl. Řada dalších občanů darovala po 5 zlatých. Náklady na výlohy a činnost sboru byly kryty z výtěžků různých slavností a podniků, dále z příspěvků členů přispívajících.

Po technické stránce byl sbor vybaven dvěma kolovými stříkačkami, které převzal od obce a od kontribučenské záložny. Dále převzal pod svou správu veškeré protipožární nářadí města. Tato technika byla z počátku umístěna v kůlně při místním špitálu, později ve dvoře radnice.

Po překonání počátečních obtíží byl sboru bezplatně odstoupen obecní pozemek, na kterém byla vybudována roku 1910 nová hasičská zbrojnice, která slouží svému účelu do dnešní doby.

Při stavbě budovy vydatně pomáhali členové sboru a fryštáčtí zemědělci, kteří bezplatně svezli stavební materiál. Finanční náklady činily 6 400,—K.

Základní výcvik mužstva byl prováděn dvakrát týdně v panském dvoře v Dolní Vsi. Na výcviku se podíleli cvičitelé: Voj-

těch Vágner, František Chudárek, Karel Sklenařík a Alois Jandík. Velení ve sboru bylo od jeho vzniku české. Cvičné a pracovní uniformy byly utkány z plátna, vyrobeného ve Fryštáku.

Brzy po založení sboru byla zakoupena nová čtyřkolová sondovací stříkačka, která znamenala další pokrok v boji s požáry. Pořizovací náklady na stroj, který sloužil do roku 1930, činily 2 219 zlatých. Stříkačka byla zakoupena u firmy Směkal v Čechách.

Příchod první světové války krutě zasáhl do činnosti sboru. Z 37 činných členů bylo 32 mobilizováno, smrt na bojištích našlo 7 členů. Následkem válečných útrap zemřelo 6 členů, nezvěstní byli 4 členové, v zajetí zůstalo 5 členů. V roce 1918 se do Fryštáku vrátilo pouze 10 členů sboru dobrovolných hasičů, kteří měli podlomené zdraví z fronty nebo ze zajetí.

Po těchto těžkých dobách se sbor znovu probouzel k činnosti. Do života hasičů a jejich práce začínala pronikat nová technika, napomáhající zdolávat ničivé požáry. O této nové technice uvažovali i tehdejší předseda sboru Mikuláš Januška a velitel Ludvík Rektořík. Po usnesení výboru byla roku 1924 zakoupena nová motorová stříkačka od firmy Hanuš Fládr

nákladem 58 000,— Kč. Získání prostředků na tak drahou techniku bylo velmi složité a vyžádalo mnoho obětavé práce všech příznivců hasičství. Na stroj přispěla občanská záložna 5 000 Kč a půjčkou 25 000 Kč.

Kulturní život sboru byl bohatý. Byl založen divadelní soubor, který uvedl několik divadelních her klasických a veseloher. Po zákazu kulturní činnosti v době okupace vystupovali na veřejnosti pouze hasiči, kteří se hráli divadelní hru „Jak si Kačka vysloužila štěstí“. Členové sboru podporovali staré zvyky a obyčeje, nechyběli při stavění máje. Důležitou součástí činnosti hasičů bylo školení obyvatel, které bylo zahájeno roku 1935, kdy se nad Evropou počaly stahovat temné mraky, kdy hitlerovské Německo končilo s posledními přípravami na okupaci evropských států. V tomto roce byl zahájen výcvik obyvatel v civilní obraně a na členy sboru připadly velmi důležité úkoly v provádění výcviku občanů a cvičných leteckých poplachů. Začátkem okupace byl vybudován protiletecký kryt v budově hasičské zbrojnice.

V roce 1940 byl na základě vládního nařízení upraven nápis na zbrojnici a stříkačce na německo-český. V roce 1942 došlo k dalšímu tvrdému zásahu do života sboru. Členové starší nad šedesát let museli vrátit výstroj. Jednalo se o tyto členy: František Sovadín, František Bělák, Antonín Krasický, Alois Jandík, Ludvík Rektořík, Jaroslav Rektořík, Karel Chudárek, Ferdinand Dlabaja.

6. května roku 1945 byl Fryšták osvobozen Sovětskou a československou armádou. S příchodem svobody se dali do nové práce i členové hasičského sboru. Ve dnech 13.—14. 7. 1945 vyhlásili hasiči „pracovní povinnost všech příslušníků hasičstva“. V těchto dnech byla opravována hasičská zbrojnice, upravovalo se její okolí.

V roce 1947 zakoupil sbor 200 m hadic, které byly pořízeny za 22 000 Kčs. Takovou částkou hasičská pokladna nedisponovala, proto byla uzavřena půjčka, členové výboru se zavázali jako ručitelé. Přes veškeré potíže tehdejšího řízení PO v zemi se práce sboru slibně rozvíjela.

V roce 1953 došlo ke změně názvu organizace na Československý svaz požární ochrany a z hasičů se stali požárníci. Na základě zákona č. 35 z roku 1953 došlo k velkým změnám v řízení požární ochrany. Národní výbory získávaly občany za pomoci ČSPO k aktivní účasti na plnění úkolů požární ochrany, v obvodech své působnosti činily účinná opatření k zajištění požární bezpečnosti. Plánovaly a financovaly vybavení veřejných požárních sborů, hradily náklady na jejich činnost. Tyto základní změny kladně ovlivnily požární ochranu ve Fryštáku. V roce 1957 dostal sbor do výzbroje nový vůz DVS — Tatra 805. Byla to velká událost v životě fryštáckých dobrovolných požárníků. Jednalo se o moderní vůz vybavený veškerou technikou pro provedení požárních i jiných zásahů. Tato nová technika byla předvedena občanům na velkém námětovém cvičení, které proběhlo na fryštáckém náměstí za účasti 16 požárních sborů. V krátké době byla organizaci přidělena další technika. Jednalo se o CAS —

Soutěžní družstvo r. 1962

Družstvo žáků r. 1960

16 RN, která byla převedena od letištního požárního útvaru Mošnov. I když se jednalo o techniku z roku 1948, byla velkým přínosem pro zkvalitnění požárních zásahů jednotky. Vozidlo ve své cisterně přepravovalo 1 500 l vody a 500 l pěnidla, což umožňovalo okamžitý zásah bez dálové dopravy vody na požářiště. Dále byla sboru přidělena starší PPS — 12 a nová PPS — 12. Takové technické vybavení dostatečně stačilo ke zdolávání vzniklých požárů.

V roce 1960 mělo ZO ČSPO ve Fryštáku 50 členů. Byla to tři družstva mužů a družstvo žáků. Jejich činnost na úseku požární ochrany i na jiných akcích byla velmi bohatá. Členové se zúčastňovali výcviku s bojovou technikou, prováděli výcvik v požárním sportu. Při soutěžích dosahovali velmi dobrých výsledků. Velmi úspěšné byly soutěže žáků, při kterých bylo 7 fryštáckých soutěží vyznamenáno.

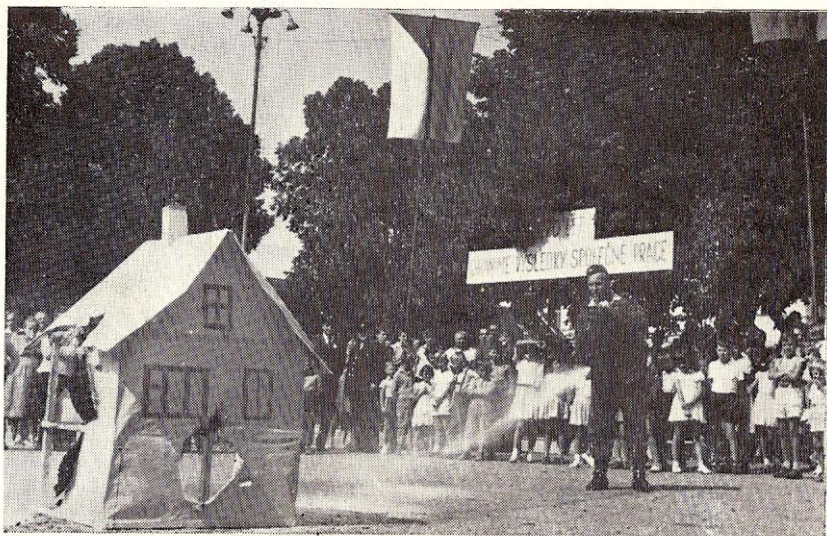

Čestná stráž u Pomníku padlých

Vedle represivní činnosti se dobrovolní požárníci podíleli na prevenci obytných budov před požáry. V podmínkách města, které mělo 603 domů, 37 malých závodů a provozoven, 5 objektů JZD, to byl složitý a náročný úkol, který vyžadoval zvýšeného úsilí všech členů sboru. Další jejich činnost byla zaměřena na udržování vodních zdrojů, kterých bylo do vybudování vodní nádrže v Horní Vsi nedostačující počet. Členové sboru se ochotně zúčastňovali brigád na pomoc JZD při sklizni úrody, prováděli žňové hlídky na polích a školili osádky výmlatových středisek v požární ochraně. Zúčastňovali se všech akcí pořádaných NV a NF ve Fryštáku. Byly organizovány národní směny za účelem údržby požární zbrojnice a jejího okolí. Požárníci byli v prvních řadách brigádníků při výstavbě zdravotního střediska. Zúčastňovali se májových oslav, akcí pořádaných při výročí osvobození města, oslav VŘSR. Kulturní činnost ZO ČSPO byla příkladná pro ostatní složky

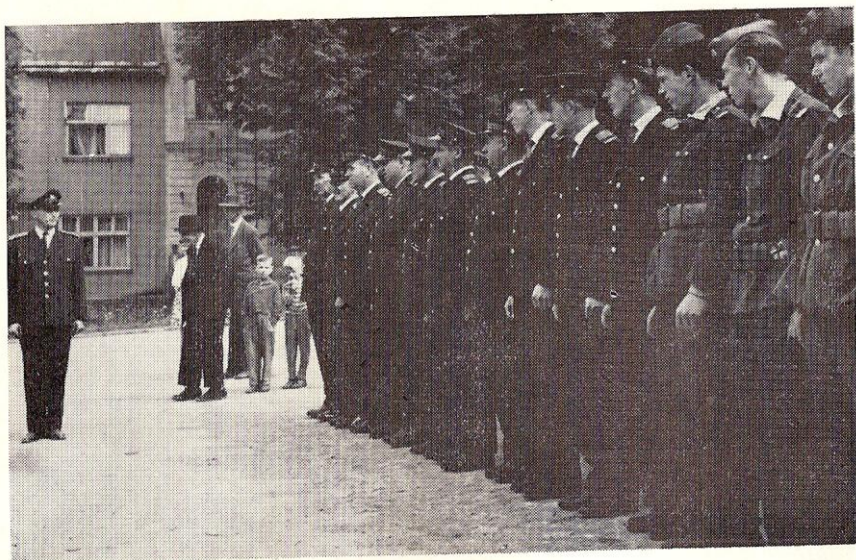

70. výročí založení sboru v roce 1964

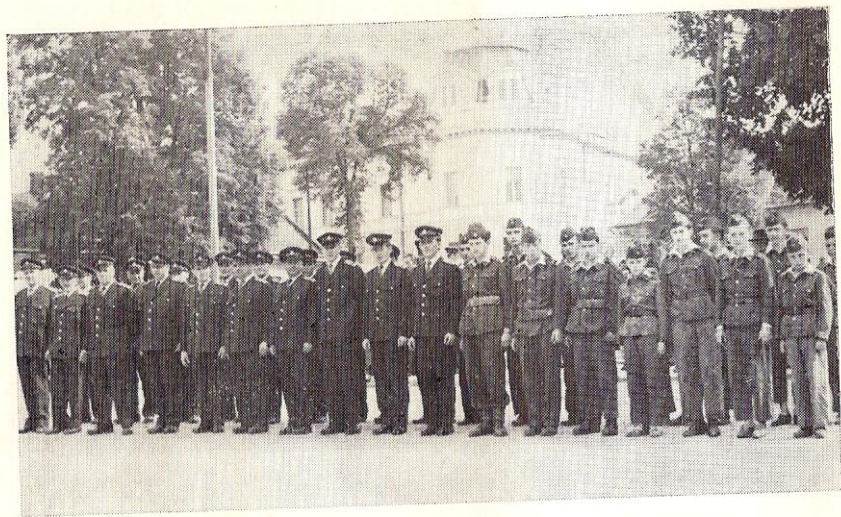

ČSPO Fryšták v roce 1964

Velitel sboru s. Fišer při slavnostním nástupu jednotky v roce 1964

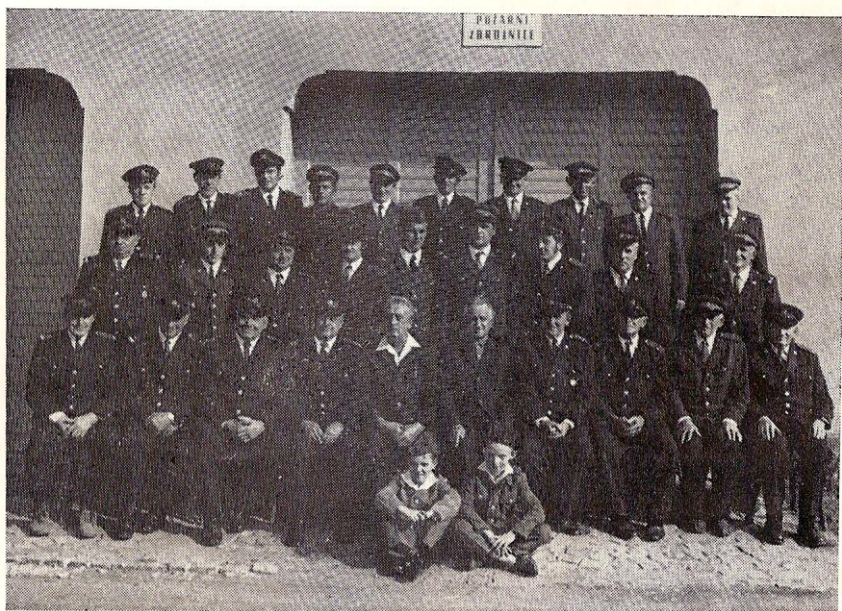

Slavnostní nástup při 70letém výročí

NF. Byly pořádány taneční zábavy v hostinci „Na špici“, ple-
sy požárníků se těšily velké oblibě obyvatel.

Vyvrcholením činnosti ČSPO ve Fryštáku za popsané ob-
dobí bylo uspořádání oslav 80. výročí založení dobrovolné
požární ochrany ve městě, které se konaly dne 7. července
1974. Na oslavách byla přítomna členka ÚV ČSPO s. Mynaří-
ková, velitel okresu s. Polášek, velitel KUPO ve Fryštáku
s. Šumbera. V roce 1974 byl stav členů 59, z toho 9 žáků.

Požární sbor v roce 1974

Naše současnost

Ve dnech 8. a 9. prosince 1972 došlo k organizační změně v ČSPO. Na II. sjezdu Českého svazu požární ochrany, konaném v Ostravě, bylo změněno dosavadní pojmenování na jednotný název Svaz požární ochrany ČSSR s organizačním dělením na: a) Svaz požární ochrany ČSR, řízený ÚV v Praze, b) Svaz požární ochrany SSR, řízený ÚV v Bratislavě, c) Federální výbor SPO, řízený ÚV v Praze.

V posledním desetiletí se v naší ZO úspěšně rozvíjí společná práce a činnost ve prospěch veřejnosti v těsné spolupráci s MěstNV a složkami NF. Požárníci spolupracují se ZO Svazarm Fryšták při zajišťování bezpečnosti terénních moto-

Ukázka bojové techniky při 80. výročí založení sboru v roce 1974

cyklových závodů, pořádaných každoročně na „Skalce“, pomáhají TJ Tatran Fryšták při zavlažování fotbalového hřiště. Pořádají přátelská setkání, sportovní soutěže a taneční večírky s družebními organizacemi SPO Kostelec a Brumov.

Soutěžní družstvo v roce 1975

Tyto akce přispívají k zvyšování znalostí všech členů sboru. Soudruzi Lubomír Batík a Jaromír Januška pracují jako poslanci MěstNV, několik soudruhů je zapojeno v činnosti agitačních dvojic. Velký důraz je kladen na pomoc národnímu hospodářství. Členové ZO nasbírali za posledních pět let 80 000 kg železného šrotu, šetří PHM a elektrickou energii v budově požární stanice, která je vytápěna akumulacími kamny.

Výcvik mužstva

Velké uznání patří strojníkům, kteří se starají o požární techniku. Udržovat v bojové pohotovosti starší stroje je složitý a zdoluhavý úkol, který vyžaduje velké teoretické znalosti a praktické zkušenosti. Soudruzi Zdenek Jurčík, Vojtěch Raška, Miroslav Batík, Karel Svačina a další soudruzi patří k těm, kteří tyto znalosti mají a s problémy si vždy poradí.

Tato situace se podstatně zlepšila v únoru 1982, kdy byl naší organizaci PO přidělen starší vůz CAS — 25RTHP. Za

pomocí OIPO v Gottwaldově byla na vozidle provedena GO karosérie a motoru, CAS — 25 je jako nová. Staříčká CAS — 16 — 1.5 RN odešla po dlouhých letech služby na zasloužený odpočinek.

V současné době má naše jednotka k dispozici tuto techniku:

CAS — 25 — RTHP

DVS — 8 — Tatra — 805

PPS 12

Stav členské základny je k roku 1983 40 příslušníků.

Obzvláštní význam je kladen výcviku mužstva s bojovou technikou, výcviku v požárních zásazích a v požárním sportu. Každý rok provádí ZO SPO Fryšták dvě námětová cvičení na vybrané objekty v městě, zúčastňuje se námětových cvičení pořádaných 5. okrskem SPO okresu Gottwaldov. Výborných výsledků je dosahováno v soutěžích požárního sportu.

ZO SPO Fryšták v roce 1980

Družstvo mužů se v průběhu roku svědomitě připravuje ve všech sportovních disciplínách. Tento odpovědný přístup se také objevuje ve výsledcích dosažených v posledních letech. Od roku 1973 se vždy umístili v soutěži šestého, později pátého okrsku okresu Gottwaldov na prvním místě. V roce 1978 zvítězili na okresní soutěži pořádané v Gottwaldově-Mladcové. Soutěžní družstvo se pravidelně zúčastňuje pohárových soutěží v Brumově, Gottwaldově-Mladcové a soutěží, pořádaných u příležitosti oslav výročí některé z organizací SPO 5. okrsku okresu Gottwaldov. Členové ZO si zvyšují své znalosti absolvováním různých školení organizovaných OV SPO.

Soutěžní družstvo v roce 1982

Soudruh Jiří Jurčík, s. Zdenek Jurčík, s. Lubomír Batík, s. Jaromír Cholasta, s. Josef Dřímál absolvovali ÚŠ SPO v Bílých Poličanech. Soudruzí Lubomír Batík a Jaromír Cholasta se zúčastnili odborných kursů v Jánských Koupelích. Na SOŠ

PO — MV ve Frýdku Místku studuje s. Jaromír Cholasta. Jmenovaní soudruzi předávají získané vědomosti dalším členům ZO SPO, kteří je uplatňují ve svém požárnickém životě.

Velmi důležitá je práce našich členů v rámci 5. okrsku SPO Gottwaldov. Soudruh Jiří Jurčík vykonává funkci velitele okrsku, s. Lubomír Batík funkci jednatele. Soudruh Zdenek Jurčík je okrskovým strojníkem. Soudruh Vojtěch Raška vykonává funkci okresního instruktora pro 5. okrsek okresu Gottwaldov.

Práce s mládeží

Mládež je zítřkem každé společnosti, každé organizace. Pro to i my, požárníci, věnujeme pozornost přípravě těch, kteří nás v budoucnu zastoupí. Mnoho dnešních členů naší ZO začínalo svou činnost u dobrovolné požární ochrany jako mladí požárníci.

Vedoucí mládeže s. Josef Dolák a s. Ladislav Bačůvka v padesátých letech vedli kolektiv žáků. Dnes na tyto doby rádi vzpomínají společně s těmi, z nichž jsou dnes zkušení požárníci a učitelé další mladé generace. Naše ZO odpovědně plní svůj podíl při výchově mladé generace, kde prosazuje zásadu jednotné výchovy a vedení v Socialistickém svazu mládeže a jeho Pionýrské organizaci, ve kterých pracují všichni mladí požárníci naší ZO.

Práce s mládeží je náročná na schopnosti vedoucího, jeho citlivý přístup k dětem. Musí umět sladit různorodý kolektiv, který těžko zvládne i zkušený učitel ZŠ. Současný vedoucí mládeže s. Mirek Batík si však dovede vždy poradit.

Schůzky mladých požárníků se uskutečňují v neděli dopoledne, kdy probíhá výcvik družstev mužů. Když je třeba, scházejí se i v týdnu v odpoledních hodinách. Pro případ nepříznivého počasí byly zakoupeny různé hry, kterými si mládež krátí čas v požární stanici.

Odpovědný přístup s. Miroslava Batíka ke své práci se projevuje ve výsledcích dosažených naším žákovským druž-

stvem, které se umísťuje na okrskových soutěžích na předních místech.

ZO SPO Fryšták a 5. okrsek SPO okresu Gottwaldov pořádá pro mladé požárníky každoroční soustředění v rekreačním středisku TON n. p. Fryšták. Toto soustředění slouží částečně jako odměna dětem za jejich činnost, částečně se zde zdokonalují v odborných znalostech v oboru PO a CO. Tato třídenní akce se těší velké oblibě mládeže i pořadatelů.

Družstvo žáků

Činnost žen v naší organizaci

V letech 1961—1966 se do aktivní činnosti ZO zapojily i ženy. Byla to především mladá děvčata z Horní Vsi, která svou dobrovolnou prací pomáhala zabezpečovat PO v městě.

Ženy vytvořily soutěžní družstvo, které provádělo výcvik v požárním sportu. Jako cvičiště bylo využito malé hřiště v pěkném prostředí lesa v Horní Vsi. Jejich dobrá příprava se projevila ve výsledcích na okrskových a okresních soutě-

žích v požárním sportu. Jejich činnost však sahala i do jiných oblastí práce ZO. Vydatně pomáhaly při organizování zábav, odpoledních čajů a plesů. Krásnou a keč našich žen

Družstvo žen v roce 1963

byla jejich účast na prvomájovém průvodu v Gottwaldově, kde svým mládím a slušivými požárnickými uniformami upoutaly pozornost.

Ženy byly vydatnou pomocí při provádění preventivních prohlídek. Náplní jejich práce byly i přednášky o poskytování první pomoci. Výsledkem jejich práce a snahy byl stmelný kolektiv, který se snažil provádět požární ochranu co nejsvědomitěji.

Velkou škodou pro ZO bylo, že toto ženské požární družstvo nenašlo další následovnice, proto jejich činnost patří už jen vzpomínkám.

Členky soutěžního družstva:

	Věra Ondrášová	Milena Mertová
	Helena Cholastová	Hana Grmelová
Karla Krasická	Božena Hiršová	Marie Krasická
	Anna Končáková	Marie Daňková

Pracovní rok naší organizace

Naše činnost započala v lednu, kdy jsme ve spolupráci s OV Svazarmu pomáhali zajišťovat automobilovou soutěž „Rayle Valašská zima“. Koncem měsíce jsme se zúčastnili v Kostelci turnaje ve stolním tenise, který každoročně pořádá družební organizace SPO Kostelec.

V únoru jsme uspořádali tradiční ples požárníků, který se těší velké oblibě spoluobčanů.

Po dovezení CAS — 25 z Bratislavy, kde byla provedena GO nádstavby, jsme museli automobil znovu vystrojit z důvodu zajištění akceschopnosti naší jednotky.

V březnu jsme uspořádali pro naše manželky přátelský večírek u příležitosti MDŽ. Jako každoročně, tak i letos byl březen vyhlášen měsícem požární ochrany. Byly ustanoveny a proškoleny prohlídkové dvojice, které měly za úkol provést preventivní prohlídky v našem městě. Této akce se zúčastnila většina našich členů, kteří provedli 687 kontrol a odpracovali tak 229 hodin.

Jarní činnost byla zahájena začátkem dubna národní směnou. Prováděl se úklid požární stanice a jejího okolí. Při této akci jsme odpracovali 85 brigádnických hodin a nasbírali 5 300 kg železného šrotu.

V květnu se naši členové zúčastnili májových oslav a oslav konaných u příležitosti výročí osvobození našeho města Sovětskou armádou. Naše soutěžní družstvo započalo s nácvi-
kem na okrskovou soutěž, která se konala koncem měsíce v Lukově. Naši soutěžící obsadili v soutěži mužů první a druhé místo. Strojníci opravovali brzdy na voze T — 805, chystali techniku na technické prohlídky.

V měsíci červnu jsme se zúčastnili oslav 85. výročí založení SPO v Kostelci a 55. výročí založení SPO ve Vlčkově, navštívili jsme Březolupy, kde se konala krajská soutěž v požárním sportu.

Jako každoročně pomáhalo 12 členů místnímu JZD při úklidu slámy, kde odpracovali 120 brigádnických hodin.

Zásahové družstvo se zúčastnilo okrskového námětového cvičení, které se konalo v Kašavě. Účelem cvičení byl výcvik v dálkové dopravě vody. Soutěžní družstvo se připravovalo na pohárovou soutěž v Brumově a koncem měsíce jsme se hráli fotbalové utkání se ZO Kostelec.

Koncem září se uskutečnila další národní směna na zlepšení okolí požární stanice a garážovacích prostorů, dále bylo nutno vyměnit hlavy motoru na voze CAS — 25 TRHP.

V říjnu jsme uskutečnili plánovaný dvoudenní zájezd do Prahy a Příbyslavi, kde se nachází ojedinělá expozice požární techniky v novém požárnickém muzeu.

V listopadu se naše ZO zúčastnila oslav VŘSR, konaných v našem městě, spojených s kladením věnců u pomníku Padlých hrdinů.

Koncem měsíce provedli strojníci zazimování veškeré techniky a připravili ji na výjezdy za ztížených podmínek.

Celkem bylo v průběhu roku odpracováno 1 534 brigádnických hodin.

Brigádnické hodiny odpracované našimi členy při údržbě požární techniky, výzbroje a výstroje, při akcích „Z“ konaných v našem městě za posledních 10 let.

Rok	1974	—	1 411	hodin
	1975	—	1 428	“
	1976	—	1 619	“
	1977	—	1 427	“
	1978	—	1 848	“
	1979	—	1 625	“
	1980	—	1 548	“
	1981	—	1 527	“
	1982	—	1 534	“
	1983	—	1 550	“

Výbor ZO SPO Fryšták

Josef Fiala,
čestný předseda

Jaromír Cholasta,
předseda

Jiří Jurčík,
velitel

Lubomír Batík,
jednatel

Vojtěch Raška,
předseda RK

Josef Batík,
preventista

Rudolf Pečeňa,
pokladník

Svatoslav Hírš,
MTZ

Miroslav Batík,
referent mládeže

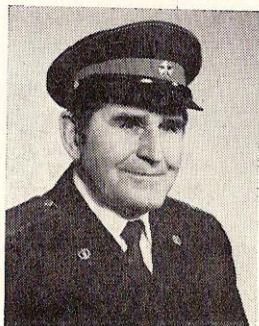
Od roku 1894 se fryštačtí požárníci zúčastnili likvidace těchto požárů a nehod:

- rok 1894 — 2 požáry — Štípa, Lukov
- 1895 — 3 požáry — Horní Ves, Dolní Ves, Fryšták. V roce 1895 byl ve Fryštáku velký požár, kterému padlo za oběť 10 domů.
- 1896 — 2 požáry — Fryšták, Suché
- 1897 — 3 požáry — Fryšták, Dolní Ves, Zlín
- 1898 — 2 požáry — č. d. 45 a č. d. 46 — majitel Chalupa a Tomáš Januška — dne 15. února
stoh slámy k č. 21 — Jan Janečka — 20. září
- 1899 — 2 požáry — stodola — majitel Vladimír Koubek, Štípa dne 27. února
stavení p. Hudečka Josefa ze Štípy — dne 27. prosince
- 1900 — 1 požár — cihelna Fryšták dne 30. října
- 1901 — 3 požáry — stavení p. Jana Jadrníčka — dne 13. června
les v Dolní Vsi dne 4. září
stodola p. Jana Bačůvky z Horní Vsi dne 4. září
- 1902 — 4 požáry — komora a chlév p. Františka Daňka z Dolní Vsi dne 1. ledna
les v Dolní Vsi dne 23. března
les v Horní Vsi dne 20. května
stodola p. Horáka z Kostelce dne 14. září
- 1903 — 1 požár — stavení p. Jana Mlýnka, Fryšták dne 8. srpna

Členové ZO SPO Fryšták

Zdeněk Jurčík

Josef Víték

Antonín Jadrníček

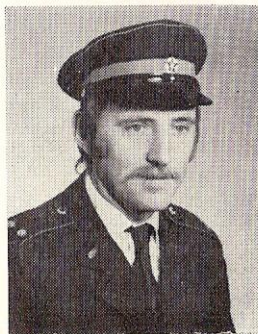
Emil Sadila

Josef Polák

František Jadrníček

Jaromír Januška

Bohumil Vlček

Rudolf Krajča

Radek Kroupa

Josef Dřimal

Josef Krejčí

Zdeněk Jadrníček

Jindřich Petřík

František Januška

Radek Kamenář

Karel Svačina

Jaroslav Šopík

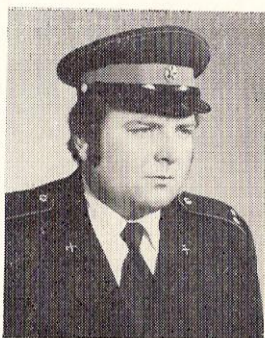

Fryštáčtí požárníci při požárním zásahu

- 1904 — 4 požáry — stavení p. Ant. Jadrníčka, Fryšták,
dne 15. června
celý domek p. Josefa Mikla, Fryš-
ták dne 19. září
stodola p. Frant. Metele, Fryšták,
6. října
domek p. Jana Odstrčila, Fryšták,
dne 15. října
- 1905 — 1 požár — střecha, kůlna p. Jos. Staňka, Dol-
ní Ves, 10. listopadu
- 1906 — 0 požárů — 0
- 1907 — 1 požár — dřevěná zeď p. Jana Láníka, Vito-
vá, 10. listopadu
- 1908 — 1 požár — hospod. stavení p. Jos. Krajče, Hor-
ní Ves, 23. května
- 1909 — 2 požáry — hosp. stavení p. Fil. Kamenáře, Hor-
ní Ves, 16. března
dva domky p. Jos. Plhy a Jana Ka-
saly, Lukoveček dne 12. května
- 1910 — 2 požáry — střecha, píce p. Ed. Bardoděje, Hor-
ní Ves, 8. června
sklad hořlavin p. Frant. Domanské-
ho, Fryšták, dne 28. srpna
- 1911 — 3 požáry — stavení p. Jana Plhy, Fryšták č. 75
dne 8. března
hospod. stavení p. Boh. Nováka, Lu-
koveček, 20. srpna
kostelní věž v Lukově, dne 12. září
Povodeň v Dolní Vsi
- 1912 — 1 požár — Les — Horní Ves, dne 9. dubna
- 1913 — 0 požárů — 0
- 1914 — 2 požáry — les — Horní Ves, dne 12. dubna
obytné stavení p. Krajče, Lukove-
ček, dne 3. prosince

Ladislav Vitovský

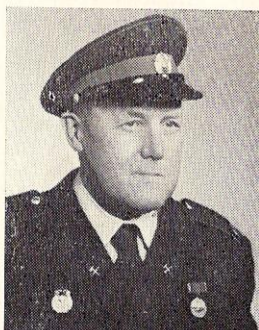
Eduard Zeman

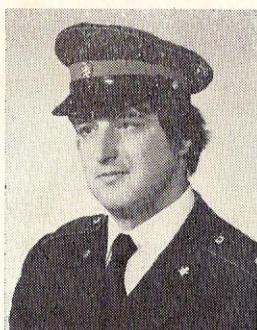
Antonín Petřík

Jiří Matula

Ladislav Bačůvka

Radek Staněk

Jiří Jurčík

Luděk Krajča

Miroslav Vlček

- 1915 — 4 požáry — hospod. stavení p. Frant. Janušky, Dolní Ves, 8. srpna
stodola p. Al. Janušky, Fryšták, dne 25. srpna
kůlna p. Jana Zapletala, Dolní Ves, 7. listopadu
obytné stavení p. Frant. Kubína, Dolní Ves, 7. listopadu
- 1916 — 1 požár — obytné stavení, chlév, stodola, Lukoveček, 24. listopadu
- 1917 — 1 požár — obytné stavení, chlév, stodola, p. A. Pleva, Štípa, 8. července
- 1918 — 1 požár — stodoly, p. Ven. Žáka, Dolní Ves a p. Jandíka, Fryšták, dne 1. listopadu
- 1924 — 4 požáry — stodola p. Frant. Fišera, Fryšták, 26. května
ovčírny, kůlny — velký požár v Lukově, dne 15. července
skladiště benzínu p. Fer. Machačky, Fryšták, 27. srpna
obytné stavení p. Slaměny, Horní Ves, 3. listopadu
- 1925 — 2 požáry — obytný dům a chlévy p. Frant. Doležalové, Horní Ves, dne 14. října
domek a chlévy p. Fr. Bardoděje, Dolní Ves, 18. prosince
- 1926 — 3 požáry — strojárna p. Fr. Javoříka, Fryšták, 22. ledna
stolárna p. Ant. Nedoluhy, Fryšták, 26. března
tři stavení, stodoly, chlévy, dobytek občanů Ševčíka, Mandáka, Zlámálka, Dolní Ves, 3. dubna

Ladislav Bačůvka ml.

Pavel Jadrníček

Vladimír Slovínek

- 1927 — 3 požáry — domek p. Sadilové Anny, Horní Ves,
1. března
domek p. Jos. Jaše, Vítová,
28. března
domek p. Frant. Běláka, Vítová, dne
28. března
- 1929 — 1 požár — stoh slámy p. Jos. Vitovského, Hor-
ní Ves, 22. prosince
- 1930 — 12 požárů — stavení a chlév p. Frant. Běláka,
Horní Ves, 5. ledna
stodola p. A. Parákové, Horní Ves,
5. ledna
obydlí a kůlna p. Frant. Holíka, Lu-
kov, 10. srpna
stodola p. Frant. Fialy, Horní Ves,
19. září
stodola p. Frant. Bačůvky, Vítová,
20. září
stodola p. Karla Svatoše, Fryšták,
24. září

- 1930 (pokrač.)   stodola p. Jana Rektoříka, Fryšták,
24. září
stodola p. Ant. Jadrníčka, Fryšták,
24. září
obydlí, chlív, kůlny p. Teod. Fišera,
Dolní Ves, 9. října
stodola p. Karla Hrnčíříka, Fryšták,
25. října
povodeň ve Fryštáku, 26. října
povodeň ve Fryštáku, 27. října
Požáry v tomto roce byly založeny
žhářem.
- 1931 — 1 požár — autobus p. Frant. Klátíla, Fryšták,
6. března
- 1932 — 3 požáry — les — Fryšták, 2. května
skladiště a suširna p. Buriana, maji-
tele Kontory, Fryšták, 6. května
obydlí a chlív, p. Jan Kolaja, Horní
Ves, 3. června
- 1933 — 2 požáry — obytné stavení p. Dubka, Fryšták
obyt. stavení p. Vyvlečkové, Žabár-
na
- 1934 — 6 požárů — požár u p. Langra, Kašava
požár ve Štípě
hostinec p. Jandy, Horní Ves,
9. března
obytné stavení p. Ježíka, Dolní Ves,
28. dubna
požár v Hrobicích
požár u p. Konečného, Žabárna
- 1935 — 4 požáry — stodola p. Konr. Fišera, Dolní Ves,
21. března
stodola p. Mlýnka, Dolní Ves,
22. března

- obytné stavení p. Karla Metele, Horní Ves dne 25. března
obytné stavení a stáje p. Dubkové, Horní Ves, 3. června
- 1936 — 2 požáry — dílny a hostin. místnost p. Vlad. Růpy, Fryšták, 21. srpna
obytné stavení p. Karla Doležala, Horní Ves dne 26. srpna
- 1937 — 2 požáry — stodola p. Frant. Dlabaje, Horní Ves, dne 24. dubna
obytné stavení p. Jos. Rektořika, Horní Ves dne 11. prosince
- 1938 — 1 požár — obytné stavení p. Doležala, Horní Ves, 22. března
- 1939 — 1 zásah — povodeň ve Zlíně
- 1940 — 2 — povodeň ve Fryštáku, 19. května
obytné stavení a dílny p. Hovadíka, Fryšták dne 10. března
- 1941 — 3 požáry — stodola p. Frant. Fryšáka, Dolní Ves, 9. srpna
povodeň ve Fryštáku, 20. srpna
požár u p. Vl. Jadrníčka, Fryšták, 14. října
- 1942 — 1 požár — stodola p. Frant. Odstrčilíka, Horní Ves, 10. července
- 1943 — 1 požár — požár u p. Jana Horáka, Dolní Ves, 13. dubna
- 1944 — 1 požár — obytné stavení p. Jiř. Polcera, Dolní Ves, 3. ledna
- 1948 — 2 požáry — požár u p. Vrbové, Vítová, 1. ledna
stříkácká dílna p. Ed. Pekárka, Fryšták, 21. dubna

- 1949 — 2 požáry — obytné stavení, stodola, stáje p. Zapletala, Lukovské, dne 11. května
- 1951 — 2 požáry — kůlna a prádelna p. Marie Vrbové, Fryšták, 10. července
udírna p. Karla Musila, Fryšták, 20. května
- 1953 — 1 požár — stoh slámy p. Jos. Ticháčka, Fryšták, 20. února
- 1954 — 1 požár — stodola p. Maroně, Štípa
- 1956 — 1 požár — obytné stavení p. Drábka, Vlčková, 26. května
- 1957 — 2 požáry — pálenice v Lukově
obytné stavení p. Poledňáka, Fryšták, 28. srpna
- 1959 — 3 požáry — obytný dům p. Šímy, Fryšták, 28. října
stodola p. Janušky, Fryšták,
sláma p. Plška, Dolní Ves
- 1960 — 1 požár — obytné stavení p. Jana Fišera, Fryšták, 28. října
- 1961 — 1 požár — obytné stavení p. Hovadíka, Dolní Ves
- 1962 — 1 požár — komunální služby
- 1971 — 1 požár — byt MěstNV Fryšták
- 1972 — 1 požár — vepřín, Lukoveček
- 1973 — 2 požáry — seník JZD Fryšták, stodola p. File, Horní Ves
- 1974 — 2 požáry — les, Lukoveček, 17. dubna
kůlna p. Staňka, Fryšták
- 1975 — 3 požáry — les, Dolní Ves, 10. dubna
seno p. Doležala Oldř., Dolní Ves, 27. června

- 1975 (pokrač.)   osob. automobil p. Frant. Jadrníčka,
Fryšták, 20. září
- 1976 — 3 požáry — obytný dům p. Barkoviče, Fryšták,
4. dubna
stodola p. Kasaly, Lukoveček,
14. října
stodola p. Jasenského, Horní Ves,
23. října
- 1977 — 1 požár — les, Dolní Ves, 30. dubna
- 1982 — 1 požár — les, Horní Ves, 28. března

Z uvedené statistiky vyplývá, že požárů zásluhou zvýšené preventivní činnosti požárníků i občanů ubývá.

Předsedové sboru od roku 1894

Leopold Jehlička	—	1894—1898
Ignác Kvapil	—	1899—1906
Mikuláš Januška	—	1907—1924
Konrád Fišer	—	1925—1929
Josef Dujka	—	1930—1951
Antonín Jadrníček	—	1952—1959
Josef Fiala	—	1960—1973
Jose Dolák	—	1974—1975
Jaromír Cholasta	—	1976—doposud

Velitelé sboru od roku 1894

Ignác Kvapil	—	1894—1898
Rudolf Jadrníček	—	1899—1906
Ludvík Rektořík	—	1907—1938
Petráš František	—	1939—1959
Josef Fišer	—	1960—1971
Josef Dolák	—	1972—1973
Vojtěch Raška	—	1974—1975
Jiří Jurčík	—	1976—doposud

Vydává ZO SPO Fryšták ve spolupráci s MěstNV a JZD Fryšták.

Použité materiály: PhDr. Česlav Zapletal: Revoluční cesta Fryštácka k socialistickému dnešku.

Kroniky a zápisy ZO SPO Fryšták.

Zpracoval: Jaromír Cholasta.

Vytiskly: Moravské tiskařské závody, n. p., provoz 34 Kyjov, č. zak. 974
Č. povolení: K 63/84—403/16/ST